Nr 3

Kulturutskottets betänkande med anledning av propositionen 1974: 1 i vad avser anslag för budgetåret 1974/75 till ungdoms- och folkbildningsverksamhet jämte motioner.

1. **Bidrag till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet.** Kungl. Maj:t har i propositionen 1974: 1 bilaga 10 (utbildningsdepartementet) under punkten B 22 (s. 48—50) föreslagit riksdagen att till Bidrag till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet för budgetåret 1974/75 anvisa ett anslag av 8 275 000 kr.

Motionerna

I detta sammanhang behandlar utskottet motionerna

1974: 443 av herr Björk i Gävle m. fl. (c) i vad avser hemställan att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om sådan ändring av bestämmelserna för bidraget till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet att det rörliga bidraget får utgå efter antalet medlemmar i åldern 7—25 år (yrkandet 1),

1974: 447 av herrar Jonsson i Alingsås (fp) och Sellgren (fp) vari hemställs att riksdagen beslutar att ge Kungl. Maj:t till känna att vid medelsuppräkningen till de båda i motionen nämnda bidragskategorierna fördelningen bör ske på sådant sätt att spännvidden ej ökas.

Gällande bestämmelser

Ungdomsorganisation, som Kungl. Maj:t förklarat berättigad till statsbidrag, får enligt kungörelsen (1971: 388) om statsbidrag till ungdomsorganisationer (ändrad 1972: 284) statsbidrag till kostnader för central verksamhet och utbildning av ungdomsledare samt för sin lokala verksamhet. Statsbidrag utgår enligt kungörelsen endast till ungdomsorganisation, som har minst 3 000 medlemmar i åldern 12—25 år och som har lokalavdelningar i minst 5 procent av landets kommuner. Som medlem räknas därvid inte enbart i organisationens medlemsmatrikel registrerad medlem utan även den som under ifrågavarande redovisningsår deltagit i organisationens verksamhet vid minst tio sammankomster.

Av anslaget fördelas innevarande budgetår 7,1 milj. kr. enligt bestämmelserna i kungörelsen i form av grundbidrag och rörligt bidrag. Grundbidraget utgör 30 000 kr. för varje bidragsberättigad organisation. Det för rörligt bidrag tillgängliga beloppet fördelas mellan organisationerna

med hänsyn till deras medlemsantal och geografiska spridning, varvid organisationerna tillgodoräknas s. k. vägningstal enligt en i kungörelsen införd tabell.

Från anslaget utgår 400 000 kr. som bidrag till kostnaderna för verksamhet inom speciella ungdomsgrupper eller till utveckling av nya verksamhetsformer. Skolöverstyrelsen (SÖ) fördelar dessa medel mellan de organisationer som får bidrag till central verksamhet.

SÖ får av anslaget disponera 250 000 kr., som skall fördelas mellan organisationer, s. k. tröskelorganisationer, som inte erhåller bidrag enligt kungörelsen, men som bedriver en verksamhet, vilken med hänsyn till omfattning och inriktning bör erhålla statligt stöd.

Utskottet

I motionen 1974: 443 förordas att det rörliga bidraget till organisationernas centrala verksamhet i fortsättningen skall få utgå efter antalet medlemmar i åldern 7—25 år. Motionärerna önskar alltså en sänkning av den nedre åldersgränsen, som nu är 12 år, och anför som skäl härför att många organisationer förstärkt sin verksamhet i den lägre åldersgruppen. Detta har blivit ekonomiskt betungande för dem trots att särskilda bidrag utgått ur allmänna arvsfonden.

Utskottet anser det värdefullt att organisationerna på sätt som skett utvidgat sin verksamhet till att avse även den lägre åldersgruppen och finner det därför i och för sig önskvärt att stöd utgår till denna utvidgade verksamhet. I vad gäller bidragsbestämmelserna är det emellertid att märka att en ändring enligt motionärernas önskan inte kommer att leda till att organisationerna sammanlagt får ett ökat stöd men däremot till en omfördelning av bidraget mellan dem.

Utskottet får erinra såväl om att statens ungdomsråd under våren 1974 kommer att för Kungl. Maj:t framlägga förslag till nya regler för det statliga stödet till bl. a. ungdomsorganisationernas centrala verksamhet som om att 1973 års riksdag på förslag av kulturutskottet i dess betänkande 1973: 41 uttalat sig för en skyndsam översyn av samhällets totala stöd till den inom olika organisationer bedrivna ungdomsverksamheten. Vid kommande överväganden om utformningen av det statliga stödet till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet bör även den av motionärerna aktualiserade frågan komma till bedömning. Med hänsyn till det nu anförda bör ifrågavarande yrkande i motionen 1974: 443 inte föranleda någon åtgärd.

Förslaget i propositionen innebär en anslagshöjning med 550 000 kr., men det anges inte hur stor del av detta belopp som beräknas tillfalla de s. k. tröskelorganisationerna. I motionen 1974: 447 erinras om det ogynnsamma läge i statsbidragshänseende vari dessa organisationer befinner sig. Motionärerna önskar ett uttalande av riksdagen om att »spännvidden» mellan dessa och övriga organisationer ej bör ökas.

Utskottet får erinra om att utskottet förra året underströk önskvärdheten av att tröskelorganisationernas problem snart bringades till en lösning. Önskemålet kvarstår och utskottet förutsätter att problemet kommer att tas upp i nyssnämnda översyn av samhällets totala stöd till ungdomsorganisationerna. I vad gäller medelsfördelningen för nästa budgetår räknar utskottet med att denna sker med beaktande inte minst av tröskelorganisationernas problem. Utskottet anser sig inte böra föreslå riksdagen att i denna fråga göra det uttalande som yrkats i motionen 1974: 447 som därför avstyrks.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag beträffande förevarande anslag och hemställer

1. att riksdagen till *Bidrag till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet* för budgetåret 1974/75 anvisar ett anslag av 8 275 000 kr.,
2. att riksdagen avslår motionen 1974: 443 (yrkandet 1),
3. att riksdagen avslår motionen 1974: 447.

2. **Bidrag till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet.** Kungl. Maj:t har under punkten B 23 (s. 50—53) föreslagit riksdagen att till Bidrag till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet för budgetåret 1974/75 anvisa ett reservationsanslag av 30 500 000 kr.

Motionerna

I detta sammanhang behandlar utskottet motionerna

1974: 443 av herr Björk i Gävle m. fl. (c) i vad avser hemställan att riksdagen till Bidrag till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet för budgetåret 1974/75 anvisar ett förslagsanslag av 33 milj. kr. (yrkandet 2),

1974: 448 av herr Komstedt (m) vari hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om sådan ändring av gällande departementsindelning att samtliga frågor som rör anslag till idrotten kommer att handläggas av ett och samma departement,

1974: 452 av fru Ryding (vpk) och herr Werner i Tyresö (vpk) vari hemställs att riksdagen beslutar att till Bidrag till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet för budgetåret 1974/75 anvisa ett förslagsanslag av 30 500 000 kr.,

1974: 1020 av fru Karlsson (c) och fru Göthberg (c) vari hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om förslag innebärande att bidrag till lokal ungdomsverksamhet skall utgå till åldrarna 7—25 år,

1974: 1352 av herrar Ringaby (m) och Carlshamre (m) vari hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller att bestämmelserna om stats-

bidrag till ungdomsorganisationer (SFS 1971: 388) ändras så att sammankomster enligt 15 § blir bidragsberättigande även om deltagarna är över 25 år i de fall de är handikappade,

1974: 1360 av herr Wachtmeister i Staffanstorp (m) vari hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om förslag till 1975 års riksdag innebärande att minimiåldern för det lokala aktivitetsstödet till idrottsverksamhet sänks från nuvarande 12 år till 7 år samt att anslaget i fråga upptas som förslagsanslag,

1974: 1363 av herr Ångström m. fl. (fp) vari hemställs att riksdagen beslutar

1. att det lokala aktivitetsstödet skall utgå även till verksamhet för åldersgruppen 7—12 år,
2. att bidraget till verksamheten för åldersgruppen 12—25 år härigenom inte får försämras,
3. att anslaget uppförs som ett förslagsanslag.

Propositionen

I propositionen uttalas bl. a. att det i enlighet med riksdagens uppfattning (KrU 1973: 41, rskr 1973: 301) bör göras en översyn av samhällets stöd till ungdomsverksamhet inom olika organisationer. Behovet av en översyn hänger enligt departementschefens mening till övervägande delen samman med frågan om hur ungdomsorganisationernas lokala verksamhet skall stödjas. Av central betydelse är därvid ansvarsfördelningen mellan stat och kommun. Denna fråga bör enligt propositionen kunna tas upp i den nämnda översynen. Formerna för översynsarbetet bereds f. n. och departementschefen räknar med att arbetet skall kunna påbörjas under den närmaste tiden.

Med hänsyn till nämnda översynsarbete är departementschefen inte beredd att föreslå att de medel som avser bidrag till idrottsorganisationernas lokala ungdomsverksamhet förs över till nionde huvudtiteln. Han anser också att det inte bör ske någon förändring av förvaltningsansvaret för denna bidragsgivning.

Fördelningen av anslaget på olika poster för idrottsorganisationer respektive ungdomsorganisationer föreslås slopad. Bidraget kommer därmed att utgå med ett belopp per sammankomst som är lika stort inom de båda grupperna av organisationer.

Gällande bestämmelser

Bidrag till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet utgår enligt kungörelsen (1971: 388) om statsbidrag till ungdomsorganisationer (ändrad 1972: 284).

Berättigade till statsbidrag för lokal verksamhet är dels de ungdomsorganisationer som enligt 1 § i nämnda kungörelse förklarats berättiga-

de att erhålla bidrag under anslaget Bidrag till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet, dock med undantag för de organisationer som är samarbetsorgan för andra organisationer, dels Sveriges riksidrottsförbund och övriga organisationer med organisationsstöd under nionde huvudtiteln, vilka förut erhållit statsbidrag enligt kungörelsen (1954: 575) om statsbidrag till ungdomens fritidsverksamhet (upphävd genom 1971: 388).

Av anslaget fördelas innevarande budgetår 5 milj. kr inom den förstnämnda organisationsgruppen samt 22,5 milj. kr. inom den senare organisationsgruppen. På förslag av skolöverstyrelsen beslutar Kungl. Maj:t om hur stor del av den förstnämnda anslagsposten som skall kunna fördelas mellan andra ungdomsorganisationer som tilldelas visst stöd för sin centrala verksamhet av medel som står till överstyrelsens förfogande, de s. k. tröskelorganisationerna.

Statsbidraget fördelas mellan organisationernas lokalavdelningar i förhållande till antalet bidragsberättigande sammankomster. Med sådan sammankomst förstås en av lokalavdelning planerad och anordnad sammankomst med minst fem deltagare i åldern 12—25 år som varat minst en timme. Bidraget utgår med högst 10 kr. för varje sammankomst. Om antalet sammankomster är så stort att det för bidrag tillgängliga anslagsbeloppet inte räcker till för ett bidrag om 10 kr. för varje sammankomst, skall bidraget per sammankomst nedsättas med vad som fordras för att det tillgängliga beloppet inte skall överskridas.

Utskottet

Enligt gällande bestämmelser fördelas statsbidraget till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet i förhållande till antalet bidragsberättigande sammankomster. Som förutsättning för att en sammankomst skall berättiga till bidrag gäller bl. a. att antalet deltagare skall ha uppgått till minst fem i åldern 12—25 år.

Frågan om en sänkning av den nedre åldersgränsen aktualiseras i flera motioner. Förslag av Kungl. Maj:t om en sänkning till 7 år önskas i motionen 1974: 1020 och förslag till nästa års riksdag om en sänkning till 7 år i motionen 1974: 1360 men endast i vad gäller idrottsorganisationerna. I motionen 1974: 1363 föreslås slutligen ett beslut av riksdagen att bidrag skall utgå även till verksamhet i åldersgruppen 7—12 år.

Med hänsyn till den översyn av samhällets stöd till ungdomsverksamhet inom olika organisationer som kan väntas bli påbörjad inom kort anser utskottet inte att riksdagen, med föregripande av översynsarbetet, bör vare sig besluta om en sänkning av åldersgränsen eller hos Kungl. Maj:t begära förslag om en dylik sänkning.

Utskottet avstyrker därför motionerna 1974: 1020, 1974: 1360 och 1974: 1363, de sistnämnda båda motionerna i denna del. Härav följer

att utskottet avstyrker även yrkandet i motionen 1974: 1363 om att riksdagen vid beslut om en sänkning av åldersgränsen också skall besluta att detta inte får leda till en försämring av det bidrag som utgår för verksamhet i åldersgruppen 12—25 år.

Den övre åldersgränsen, 25 år, tas upp i motionen 1974: 1352 i vilken önskas förslag av Kungl. Maj:t om en sådan ändring i gällande bestämmelser att i det minimiantal deltagare i sammankomst, som är en av förutsättningarna för statsbidrag, får räknas in även deltagare över 25 års ålder i de fall då dylik deltagare är handikappad.

Motionärerna har enligt utskottets mening tagit upp ett problem som bör övervägas i samband med nyssnämnda översyn av samhällets stöd till ungdomsverksamheten inom olika organisationer. Vid denna översyn bör givetvis handikapporganisationernas synpunkter på den nu aktuella delfrågan inhämtas. Utskottet kan däremot inte tillstyrka att riksdagen nu fattar ett beslut av den innebörd som föreslagits i motionen 1974: 1352.

Förevarande anslag har för närvarande reservationsanslags natur. I motionerna 1974: 443, 1974: 452 och 1974: 1363 yrkas att riksdagen skall besluta att anslaget från och med nästa budgetår skall ha förslagsanslags natur. I motionen 1974: 1360 föreslås att riksdagen hos Kungl. Maj:t skall begära förslag till 1975 års riksdag om övergång till förslagsanslag.

Kulturutskottet har tidigare avstyrkt förslag om övergång till förslagsanslag och frågan härom har också berörts av föredragande statsrådet i 1973 års statsverksproposition. Därvid har framhållits att man av budgettekniska skäl bör använda förslagsanslag endast då medelsåtgången kan beräknas med en förhållandevis hög grad av säkerhet, vilket inte ansetts vara fallet beträffande det stöd som utgår ur förevarande anslag. Vidare har det påpekats att anslagskonstruktionen bör vara sådan att det är möjligt för Kungl. Maj:t och riksdagen att inom ramen för begränsade resurser vid anslagsbesluten göra en klar prioritering mellan olika ändamål på ungdomsområdet. Utskottet avstyrker nu ifrågavarande, i motionerna 1974: 443, 1974: 452, 1974: 1360 och 1974: 1363 framställda yrkanden angående anslagsnaturen.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag beträffande medelsanvisningen för nästa budgetår — 30 500 000 kr. — och avstyrker alltså yrkandet i motionen 1974: 443 om anvisande av 33 000 000 kr.

Utskottet avstyrker det i motionen 1974: 448 framförda yrkandet om en framställning till Kungl. Maj:t om idrottsfrågornas handläggning i ett och samma statsdepartement.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen avslår motionen 1974: 1363 i vad avser dels stöd till verksamhet i åldersgruppen 7—12 år (yrkandet 1), dels stöd till verksamhet i åldersgruppen 12—25 år (yrkandet 2),

2. att riksdagen
   a) med bifall till propositionen 1974: 1 i denna del och med avslag på motionerna 1974: 443, 1974: 452 och 1974: 1363, samtliga motioner i motsvarande del, beslutar att medelsanvisningen till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet skall ske i form av ett reservationsanslag,
   b) med bifall till förslaget under förevarande punkt i propositionen 1974: 1, i den del detta ej behandlats under a), samt motionen 1974: 452 ävensom med avslag på motionen 1974: 443, båda motionerna i vad gäller anslagsbeloppet, till *Bidrag till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet* för budgetåret 1974/75 anvisar ett reservationsanslag av 30 500 000 kr.,
3. att riksdagen avslår motionerna 1974: 1020 och 1974: 1360, sistnämnda motion i vad avser förslag till 1975 års riksdag om en sänkning av i motionen angiven minimiålder,
4. att riksdagen avslår motionen 1974: 1360 i vad avser förslag till 1975 års riksdag om anslagets natur,
5. att riksdagen avslår motionen 1974: 1352,
6. att riksdagen avslår motionen 1974: 448.

3. **Bidrag till ungdomsledarutbildning.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under punkten B 24 (s. 53—54) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till ungdomsledarutbildning* för budgetåret 1974/75 anvisar ett reservationsanslag av 7 780 000 kr.

4. **Statens ungdomsråd.** Kungl. Maj:t har under punkten B 25 (s. 54—59) föreslagit riksdagen att till Statens ungdomsråd för budgetåret 1974/75 anvisa ett reservationsanslag av 1 355 000 kr.

I motionen 1974: 1350 av fru Kristensson (m) och herr Strindberg (m) hemställs att riksdagen avslår den i bilaga 10 till statsverkspropositionen gjorda hemställan om ett reservationsanslag för budgetåret 1974/75 till statens ungdomsråd om 1 355 000 kr.

Utskottet

Vid flera tidigare tillfällen har utskottet haft att ta ställning till motionsvis framförda yrkanden om avskaffande av statens ungdomsråd. Utskottet anser för sin del att rådet har en väsentlig uppgift att fylla och att medel därför bör anvisas för rådets fortsatta verksamhet. Utskottet tillstyrker förslaget i propositionen om anvisande för ändamålet av ett reservationsanslag av 1 355 000 kr. Utskottet avstyrker följaktligen motionen 1974: 1350.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

att riksdagen med bifall till propositionen 1974: 1 och med avslag på motionen 1974: 1350 till *Statens ungdomsråd* för budgetåret 1974/75 anvisar ett reservationsanslag av 1 355 000 kr.

5. **Bidrag till hemgårdsrörelsen.** Kungl. Maj:t har under punkten B 26 (s. 59) föreslagit riksdagen att till Bidrag till hemgårdsrörelsen för budgetåret 1974/75 anvisa ett anslag av 275 000 kr.

Motionerna

I detta sammanhang behandlar utskottet motionerna

1974: 219 av herr Björk i Gävle (c) och fru Hambraeus (c) vari hemställs att riksdagen beslutar att till Bidrag till hemgårdsrörelsen för budgetåret 1974/75 anvisa ett anslag av 289 000 kr.,

1974: 731 av herr Nyhage m. fl. (m) vari hemställs att riksdagen till Bidrag till hemgårdsrörelsen för budgetåret 1974/75 anvisar ett anslag av 294 000 kr.,

1974: 1025 av fru Ryding (vpk) och herr Werner i Tyresö (vpk) vari hemställs att riksdagen beslutar att till Bidrag till hemgårdsrörelsen för budgetåret 1974/75 anvisa ett anslag av 294 000 kr.

Skolöverstyrelsen har för nästa budgetår föreslagit en anslagshöjning med 14 000 kr. Kungl. Maj:ts förslag innebär oförändrad medelsanvisning.

Yrkandet i motionen 1974: 219 överensstämmer med skolöverstyrelsens förslag.

I motionerna 1974: 731 och 1974: 1025 föreslås en höjning med 19 000 kr., vilket motsvarar en sjuprocentig ökning eller samma relativa ökning som Kungl. Maj:t föreslagit under anslaget Bidrag till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet.

Utskottet

Utskottet tillstyrker att anslaget med anledning av de föreliggande motionsyrkandena höjs med 14 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer

att riksdagen i anledning av propositionen 1974: 1 samt motionerna 1974: 731 och 1974: 1025 ävensom med bifall till motionen 1974: 219 till *Bidrag till hemgårdsrörelsen* för budgetåret 1974/75 anvisar ett anslag av 289 000 kr.

Stockholm den 26 februari 1974

På kulturutskottets vägnar
LENNART MATTSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar Mattsson i Lane-Herrestad (c), Andersson i Lycksele (s), Nilsson i Agnäs (m), fröken Sandell (s), herrar Leander (s), Green (s), Eriksson i Ulfsbyn (c), fru Mogård (m), herrar Sörenson (s), Norrby (c), fru Ryding (vpk), fröken Eliasson (c), fru Göthberg (c), herrar Alsén (s) och Enlund (fp).

Reservationer

1. vid *punkten 2* (Bidrag till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet) av herrar Mattsson i Lane-Herrestad (c), Eriksson i Ulfsbyn (c), Norrby (c), fru Ryding (vpk), fröken Eliasson (c), fru Göthberg (c) och herr Enlund (fp) som anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar med »Kulturutskottet har» och slutar med »33 000 000 kr.» bort ha följande lydelse:

En av huvudmålsättningarna för det lokala aktivitetsstödet är att det skall stimulera organisationerna till ökad aktivitet. Anslagskonstruktionen för det statliga bidraget får emellertid till följd att bidraget per sammankomst för de enskilda organisationerna varierar från det ena året till det andra. Detta förorsakar problem för organisationerna, eftersom de inte på förhand kan beräkna hur stort bidraget blir vid en viss omfattning av verksamheten och planera sin verksamhet med hänsyn till detta. Vidare blir organisationernas handläggning av bidragsärendena och redovisning onödigt kostnadskrävande och krånglig. Anslagets utformning som ett reservationsanslag innebär också svårigheter för kommunerna att bedöma effekten av den kommunala bidragsgivningen på organisationernas totala verksamhet och ekonomi.

I kulturutskottets betänkande 1971: 12 som godkändes av riksdagen uttalades angående anslagsnaturen att man, så snart underlag förelåg för en bedömning av medelsåtgången under det första året i det nya bidragssystemet, borde övergå till förslagsanslag. Någon sådan förändring av anslagets natur har emellertid ännu inte vidtagits, och även för kommande budgetår föreslås i propositionen att anslaget skall föras upp som ett reservationsanslag.

Enligt utskottets mening har det nu på denna punkt vunnits sådana erfarenheter av bidragssystemet att den förutskickade övergången till förslagsanslag bör ske från och med nästa budgetår. Därmed kommer den ursprungliga målsättningen om ett bidrag om 10 kr. per sammankomst att uppnås. Utskottet tillstyrker således nu ifrågavarande, i motionerna 1974: 443, 1974: 452 och 1974: 1363 framställda yrkanden angående anslagsnaturen. Vid bifall härtill behöver det i motionen 1974: 1360 framförda yrkandet om anslagsnaturen inte föranleda någon åtgärd.

I vad gäller medelsanvisningen för nästa budgetår tillstyrker utskottet yrkandet i motionen 1974: 443 om en höjning av anslaget med 2 500 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag till 33 000 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. att riksdagen

a) med avslag på propositionen 1974: 1 i denna del och med bifall till motionerna 1974: 443, 1974: 452 och 1974: 1363, samtliga motioner i motsvarande del, beslutar att medelsanvisningen till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet skall ske i form av ett förslagsanslag,

b) i anledning av förslaget under förevarande punkt i propositionen 1974: 1, i den del detta ej behandlats under a), och motionen 1974: 452, samt med bifall till motionen 1974: 443, båda motionerna i vad gäller anslagsbeloppet, till *Bidrag till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet* för budgetåret 1974/75 anvisar ett förslagsanslag av 33 000 000 kr.

2. vid *punkten 4* (Statens ungdomsråd) av herr Nilsson i Agnäs (m) och fru Mogård (m) som anser att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den uppfattning som kommit till uttryck i motionen 1974: 1350 att statens ungdomsråd är ett överflödigt organ. Rådet är inte en av ungdomsorganisationerna demokratiskt vald organisation utan en byråkratisk mellaninstans mellan departementet och organisationerna vilken tillagts allt fler uppgifter av såväl myndighets- som utrednings- och informationskaraktär. Utskottet tillstyrker motionen 1974: 1350 och hemställer

att riksdagen med bifall till motionen 1974: 1350 avslår förslaget i propositionen 1974: 1 om anvisande för budgetåret 1974/75 av ett reservationsanslag av 1 355 000 kr. till statens ungdomsråd.

Särskilda yttranden

1. vid *punkten 1* (Bidrag till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet) av herr Norrby (c) och fröken Eliasson (c):

Ett antal organisationer har under de senaste åren förstärkt sin verksamhet i åldersgruppen 7—12 år. Detta har — som framgår av motionen 1974: 443 — möjliggjorts dels genom att åldersgränsen för bidrag till ungdomsledarutbildning sänkts, dels genom att bidrag ur allmänna arvsfonden utgått till försöksverksamhet bland barn i åldern 7—12 år.

Fortfarande är dock verksamheten i dessa åldrar mycket ekonomiskt betungande för organisationerna.

Eftersom det är angeläget att effektivare stödja verksamheten i de lägre åldrarna bör åldersgränsen för det rörliga bidraget till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet sänkas till 7 år, som också är åldersgränsen för stödet till ungdomsledarutbildningen. Förslag om en sådan förändring har rests från många håll, bl. a. i centermotioner och i en i kulturutskottet förra året avgiven reservation. Yrkandet i motionen 1974: 443 om en sänkt åldersgräns har fått stöd i utskottets betänkande i år, vilket vi noterar med tillfredsställelse. Inom kort väntas för övrigt statens ungdomsråd framlägga förslag om nya regler för det statliga stödet. Frågan om en sänkt åldersgräns för det rörliga bidraget till den centrala verksamheten bör mot denna bakgrund enligt vår mening få en snar lösning.

2. vid *punkten 5* (Bidrag till hemgårdsrörelsen) av fru Ryding (vpk):

Kulturutskottet har kunnat enas om att hemgårdsrörelsen bör få ett i jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag med 14 000 kr. höjt anslag och således erhålla totalt 289 000 kr. för budgetåret 1974/75.

I motionen 1974: 1025 har vänsterpartiet kommunisterna föreslagit att anslaget skall höjas med 19 000 kr. till sammanlagt 294 000 kr., vilket är det belopp som hemgårdsrörelsen själv har önskat. Jag finner detta belopp vara det korrekta, dels på grund av kostnadshöjningar och dels på grund av höjt medlemsantal.

Övriga organisationer med barn- och ungdomsverksamhet som får bidrag ur anslaget under punkt B 22 erhåller enligt departementschefens förslag en sjuprocentig ökning av sitt anslag just med de motiveringar som ovan anförts. Jag anser därför att det är rimligt att även hemgårdsrörelsen erhåller en sådan ökning och inte blir diskriminerad. Att stanna vid en höjning på 14 000 kr. anser jag vara att inte behandla hemgårdsrörelsen lika med övriga organisationer.

Anledningen till att jag ändock anslutit mig till utskottsmajoritetens beslut att tillstyrka en höjning med 14 000 kr. är att det tyvärr inte gick att få majoritet för det högre beloppet trots att detta föreslagits också från andra partier. Då frågan om anslag till hemgårdsrörelsen nästa gång kommer upp i riksdagen — dvs. våren 1975 — bör man i anslaget räkna in kompensation för att 1974/75 års anslag är för lågt.

TRYCKERIBOLAGET IVAR HÆGGSTRÖM AB, STOCKHOLM 1974